

מסורת הש"ס

(א) [יבמות ד, ז] (ב) [פסחים קי"א, א] (ג) [ד"ה דהיינו מוריא וכו'] (ד) [פסחים קי"א, א] (ה) [פסחים קי"א, א] (ו) [פסחים קי"א, א] (ז) [פסחים קי"א, א] (ח) [פסחים קי"א, א] (ט) [פסחים קי"א, א] (י) [פסחים קי"א, א] (יא) [פסחים קי"א, א] (יב) [פסחים קי"א, א] (יג) [פסחים קי"א, א] (יד) [פסחים קי"א, א] (טו) [פסחים קי"א, א] (טז) [פסחים קי"א, א] (יז) [פסחים קי"א, א] (יח) [פסחים קי"א, א] (יט) [פסחים קי"א, א] (כ) [פסחים קי"א, א] (כא) [פסחים קי"א, א] (כב) [פסחים קי"א, א] (כג) [פסחים קי"א, א] (כד) [פסחים קי"א, א] (כה) [פסחים קי"א, א] (כו) [פסחים קי"א, א] (כז) [פסחים קי"א, א] (כח) [פסחים קי"א, א] (כט) [פסחים קי"א, א] (ל) [פסחים קי"א, א]

הגהות הב"ח

(א) [גמ' (מ"ט) משום נקלה] (ב) [מ"ט (מ"ט) משום נקלה] (ג) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ד) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ה) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ו) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ז) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ח) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ט) [שם (מ"ט) משום נקלה] (י) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יא) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יב) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יג) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יד) [שם (מ"ט) משום נקלה] (טו) [שם (מ"ט) משום נקלה] (טז) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יז) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יח) [שם (מ"ט) משום נקלה] (יט) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כ) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כא) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כב) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כג) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כד) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כה) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כו) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כז) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כח) [שם (מ"ט) משום נקלה] (כט) [שם (מ"ט) משום נקלה] (ל) [שם (מ"ט) משום נקלה]

הגהות הגר"א

[א] גמ' לא יוסף. נמחק וי"ט על אלה (וכ"ה) בפסחים [ב] רש"י ד"ה אין לו כ"י "אלה" כ"ל "פסחים" [ג] שם לא יוסף. כ"ל על אלה:

מוסף רש"י

שאין חוסמין אותה. אין חוסמין טעמיה לכו"ה להיטעם לו, אלא כוסין אותו וכו'. חוסמין לשנא דקרא נקט, דליף לה מלך חסמין (יבמות ד, א) כל המבזה את המורגרים. מלכה בחולו של מועד, דכתיב את חג המזלות תשמור, ונפקא לן במסכת מגילה (י"א) אסור מלכה בחולו של מועד (רשב"ם) פסחים קי"א. המקביל לשון הרע. שמקביל ומלמדי על חבירו, אע"ג דלקבולה לא מיבעי ליה, למתאם ליה מיבעי דמפרש במסכת נדה (סא, רשב"ם) קרי ביה גמ' לא תשא. נראה ענין דלא גרסין ליה, דמלוה משתמע מלך תשא, כשמשכר או מעיד הדי טעם כפי שמע שאל (שם). ה"ה ר"ן. ונמנה במסכת זו ואילו ונקלה אחין כיון שנקלה הדי הוא אחין (שבוועות כח). כל חייבי כריתות שלקו, שסתו כן עדים על לאו עשמו כרת ולקו כ"ד, גפשו ידי כריתותם. שזו אין כ"ד של מעלה נפרעין (מגילה ז, ט).

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

כג.

עין משפט
נר מצוה

קבו א מ"י פ"ב מהל' יבוס ה"ל יד סגמ עשין כל טויער אדעי ס"י קסע סעיף ד ויגרד אלסם כמות סמור לטוף פרק ז דף קל"ז:
קבב ב מ"י פ"ז מהל' יבוס ה"ל טו:
קבב ג מ"י פ"ז מהל' סנהדרין ה"ל:
קל ד ה מ"י שם ה"ל ט:
קלא ו ז מ"י שם ה"ל יא:
קלב ח מ"י שם פ"ז מהל' ז:
קלג ט י כ מ"י שם הלכה ה:
קלד ל מ"י שם ה"ל ז:
מ [מ"י שם וי"ט מהל' עדות ה"ל ז]:

תורה אור השלם

1. ארבעים ויבנו לא יסוף פן יסוף להבטו על אלה מכה רבה ונקלה אחין ומת אחד מקום וכן לענין: דברים כה ג 2. את תחום שור בדישו: דברים כה ד 3. כי ישבו אחים יחדיו ומת אחד מקום וכן אין לו לא תורה אשת דמת החורץ לאיש ור' יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה: דברים כה ה 4. אלהי מוסר לא תעשה לך: שמות לו ז 5. את חג המצות תשמור שבועת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחורש האביב יצאת ממצרים: שמות לו יח 6. ואנשי קדש תהיון לי וגבר בשדה ערפה לא תאכלו לכלב תשלכן אתם: שמות כב ל 7. לא תשא שמע שוא אל תשת דרך עם רשע להיות עד חכם: שמות כג א 8. ידע שור קדוה וחרמור אבוס בעליו ישאל לא ידע עמי לא התבונן: ישעיהו א ג 9. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והקדוה לפניו כדי רשעתו במספר: דברים כה ב 10. כי כל אשר יעשה מכל חטויעות האלה ונקרתו הנפשות תעשה מקרב עמם: ויקרא יח כט

רבי יהודה אומר (בעיני יתירי בח ו) חסירי מדע. ג"ל דפליגי אמתא קמא דלמך אין מעמידין כלל חסירי מדע דאין מדקדקין דדבר דזהא טעמא דגמרא אין נכון לכאורה לומר דלרבי יהודה מעמידין דוקא חסירי מדע:

שניהם שוין (א) ומיהו אשה אף במים:

קל"ה. כל הנתקלקל צריעי אש ואשה משהגזיה הרצועה להלקותו צראשונה או צניה פוטריין אותו ואין מכין אותו כלל אצל נפסקה דוקא כי נפסקה צניה שלקה אחת ולא שנפסקה צראשון קודם שלקה כלל:

והבאת

משום ר' אלעזר בן עזריה^א אלהי מוסר לא תעשה לך וסמך ליה^ב את חג המצות תשמור ואמר רב ששת משום ר' אלעזר בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר ראוי להשליכו לכלבים דכתיב^ג לכלב תשליכון אותו וסמך ליה^ד לא תשא שמע שוא וגו' קרי ביה גמ' לא תשא: ושתי רצועות וכו': תנא^ה שול חמור כדדריש ההוא גלילאה עליה דרב חסדא^ו ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע וגו' אמר הקב"ה יבא מי שמכיר אבוס בעליו ויפרע ממנו שאינו מכיר אבוס בעליו: ידה מפה וכו': אמר אביי שמע מינה כל חד וחד לפום גביה עבדינן ליה אמר ליה רבא אם כן נפיש להו רצועות טובא אלא אמר רבא אבקתא אית ליה כי בעי מיקטר ביה כי בעי מרפה בה: מלקין אותו וכו': מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא^ז והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר רשעה אחת מלפניו שתי רשעיות מאחוריו: אין מלקין אותו וכו': אמר רב חסדא אמר רבי יוחנן מנין לרצועה שהיא מוכפלת שנאמר והפילו והא מיבעי ליה לגופיה א"כ לכתוב קרא יסיהו מאי הפילו ש"מ תרתי: המכה מכה בידו: תנו רבנן יאין מעמידין חונן אלא חסירי כח ויתירי מדע רבי יהודה אומר אפילו חסירי מדע ויתירי כח אמר רבא כוותיה דרבי יהודה מסתברא דכתיב^ח לא יוסף פן יוסף אי אמרת בשלמא חסירי מדע היינו דצריך לאזהורי אלא אי אמרת יתירי מדע מי צריך לאזהורי ורבנן אין מזוהין אלא למזוז תנא^ט כשהוא מגביה מגביה בשתי ידיו וכשהוא מכה מכה בידו אחת כי היכי^י דליתיה מדידיה: והקורא קורא כו': תנו רבנן^{יא} הגדול שבדיינין קורא השני מונה והשלישי אומר הכהו בזמן שמכה מרובה מאריך בזמן שמכה מועטת מקצר והא אנן תנן חוזר לתחלת המקרא ימצוה לצמצם ואי לא צמצם חוזר לתחלת המקרא תנו רבנן מכה רבה רבה לא אלא מכה רבה מכה מועטת מנין ת"ל^{יב} לא יוסף אם כן מה תלמוד לומר מכה רבה לימד על הראשונות שהן מכה רבה: נתקלקל וכו': תנו רבנן^{יג} אחד האיש ואחד האשה ברעי ולא במים דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר האיש ברעי והאשה במים וחכ"א אחד האיש ואחד האשה בין ברעי בין במים והתניא רבי יהודה אומר אחד האיש ואחד האשה ברעי אמר רב נחמן בר יצחק שניהם שוין ברעי אמר שמואל^{יד} כפתוהו^{טו} ורוץ מבית דין פטור מיתבי^{טז} קלה בין בראשונה בין בשניה פוטריין אותו ונפסקה רצועה בשניה פוטריין אותו בראשונה אין פוטריין אותו אמאי להו כרץ התם רץ הכא לא רץ ת"ר^{טז} אמדוהו לכשילקה^{טז} קלה^{טז} פוטריין אותו לכשיצא מבית דין קלה מלקין אותו ולא עוד אלא אפילו קלה בתחלה מלקין אותו שנאמר^{טז} והכהו [וגו'] ונקלה ולא^{טז} שלקה כבר בבית דין: **מתני'**^{טז} כל חייבי כריתות שלקו נפטרו ידי כריתתם שנאמר^{טז} ונקלה אחיך לעיניך^{טז} כשלקה הרי הוא כאחיו דברי רבי חנניה בן גמליאל ואמר רבי חנניה בן גמליאל מה אם העובר עבירה אחת נוטל נפשו עליה העושה מצוה אחת על אחת כמה וכמה שתננו לו נפשו ר"ש אומר ממקומו הוא למד שנאמר^{טז} ונכרתו הנפשות העושות וגו' ואומר אישר

שפתנו לו נפשו. דמדה טובה מרובה ממדת פורענות אחת מחמש מאות דצמדת פורענות כתיב (שמות כ) פוקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים וצמדה טובה כתיב (שם) עושה חסד לאלפים ומתרגמין לאלפין דרי ארבעה דורות כנגד אלפים דורות היינו אחד מחמש מאות. מיעוט לאלפים אינו פחות משני אלפים וכל שכן אם כפשוטו דמשמע אלפים עד סוף כל הדורות: דכתיב. אחר כל העריות ונכרתו הנפשות העושות הרי חייב כרת על הנכשל בהן ונתן חיים למונע וצדל מהם דכתיב קודם העריות ושמרתם את חוקותי ואת משפטי וגו': אש